

۱۴۹۵۷۹۲
۹۶/۳/۸

ختنه

راهنمای کاربردی جراحی ختنه

نویسنده:

دکتر صلاح الدین دلشاد

فوق تخصص جراحی کودکان و نوزادان

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران

سرشناسه: دلشاد، صلاح‌الدین، ۱۳۲۵
عنوان و نام پدیدآور: کتاب ختنه / نویسنده صلاح‌الدین دلشاد
مشخصات نشر: تهران: پروانه دانش، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری: ۴۵ ص: مصور (رنگی).
شابک: ۳-۳۷۴-۱۵۷-۶۰۰-۹۷۸: ۲۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا
موضوع: ختنه
رده‌بندی کنگره: RD۵۹۰ / ۵۸ ک ۲۱۳۹۶
رده‌بندی دیویی: ۶۱۷/۴۶۳
شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۰۹۵۶۱

نام کتاب: ختنه
نویسنده: صلاح‌الدین دلشاد
ناشر: موسسه فرهنگی انتشاراتی پروانه دانش
تیراژ: ۳۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول
قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

به نام خدا

زگهواره تا نور دانشجو جوی

چهار حرف (خ، گ، ز، ه) در فارسی به کلمه ختنه ختم می‌شود. از لحاظ نوشتن و گفتن ساده به نظر می‌رسد و در این علم و معنوی آن آن‌چنان زیاد است که از قرن‌ها به آن بها داده می‌شده‌است.

دست به قلم گرفتن برای دانشجو، مطالب علمی کاری است دشوار که همه کس اراده آن را نخواهند داشت. سخن گفتن بس آسان چون محو می‌شود اما نوشتن سندی است مستند بر اعمال نویسنده و دشوار، چرا که طرفداران و مخالفانی خواهد داشت.

عده‌ای عقیده دارند که وجود کتب درسی معتبر به زبان‌هایی بیگانه همراه دنیای اینترنت، اطلاعات وسیع و قابل اطمینانی را در دسترس دانش‌زوه‌ها و جامعه قرار داده و دیگر نیاز به نوشتن کتاب بومی نیست حال آن‌که می‌دانیم استفاده از این منابع نیاز به تسلط کافی به زبان نوشته‌شده و آن کتاب دارد که برای همه مقدور نمی‌باشد. مسئله بسیار مهم دیگر پاسداری از زبان فارسی است، تردیدی نیست نگارش کتاب‌های این چنانی هم در حجم کم در رشته‌های مختلف به زبان بومی هر کشور نشانه احترام به زبان و فرهنگ و مایه اعتبار آن رشته است.

کتاب حاضر که در حجم و با ارزش بالایی از طرف استاد دکتر صلاح‌الدین دلشاد، فوق تخصص در رشته جراحی کودکان کم‌نگاشته شده است، مجموعه‌ای از تجارب بیش از بیست و پنج ساله وی در این رشته را در بر دارد و با تصاویری بسیار زیبا به نگارش درآمده است. این کتاب به‌خصوص برای پزشکان عمومی و همکاران جوان که علاقه‌مند انجام ختنه در مطب یا درمانگاه‌ها می‌باشند، بسیار آموزنده است.

این کتاب را اثری بسیار ارزشمند و جاودانی برای جامعه علمی و رشته جراحی اطفال می‌دانم و امیدوارم در راه پیشرفت و اعتلای جراحی کودکان کشور ثمربخش و تأثیرگذار باشد. استاد دکتر دلشاد که همیشه از پیشگامان راه ترقی و تعالی رشته جراحی کودکان می‌باشند این بار نیز با تألیف این اثر ارزشمند راه را برای سایر مباحث علمی این رشته جراحی کودکان که بسیار مورد نیاز است گشوده، امید است که در آینده شاهد انتشار هر چه بیشتر این چنین آثار علمی از ایشان باشیم.

به امید توفیق الهی

دکتر علی‌اله محرابی

www.ketab.ir

به نام خدا

ختنه شایع ترین عمل جراحی در کودکان و نوزادان پسر بوده و در کشور ما به دلیل اعتقادات مذهبی این عمل در تمام متولدین مذکر انجام می شود. ختنه چون یک عمل جراحی حذفی (Amputation) است و در نوشته جات امروز پزشکی تعریف یکسان از نظر مقدار حذف Foreskin نیامده است لذا مستعد وقوع عوارض در دسته های مختلف و با قضاوت های مختلف می باشد. در زمینه عارضه میزان حذف Foreskin در ختنه کمتر مورد توجه قرار گرفته است و اگر این امر طبق موازین علمی نباشد، در آینده آن فرد (که در موقع ختنه خود قدرت تصمیم گیری نداشته است) به دلیل نقص عضو حاصل، تأثیر به سزایی خواهد داشت. باید ذکر نمود که ختنه به دلیل موازین مذهبی منافاتی با ختنه موازین علمی ندارد و هدف هر دو یکی است. کسانی که عمل ختنه انجام می دهند باید در این کار تجربه کافی داشته باشند و معیارهای علمی عمل را رعایت کنند. روش های مختلفی برای انجام ختنه توضیح داده شده است. که دو روش جراحی و حلقه Plastibel انجام پذیر است. با اینکه به حیو میزان برداشتن Foreskin در روش حلقه مشکل است اما اگر جراح و پزشک ختنه کننده آشنایی کافی با این معیارها داشته باشند نتیجه خوب حاصل خواهد شد.

کتابی که اکنون در دست دارید به همت آقای دکتر دلاخواه این دانشاد عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران و فوق تخصص جراحی کودکان به رشته جراحی در آمده است. در این کتاب اصول جامع عمل جراحی ختنه با روش های مختلف توضیح داده شده و در دقت شود نکات مهم و ظریف این عمل برای خواننده بازگو شده است. مطالعه این کتاب ارزشمند را برای تمام پزشکانی که عمل ختنه انجام می دهند توصیه می کنم. توفیقات ایشان و همکارانی که در این کتاب استفاده می کنند از خداوند متعال مسئلت دارم.

دکتر منصور طایبان

فوق تخصص جراحی کودکان - ارولوژی کودکان

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

به نام خدا

ختنه شایع ترین عمل جراحی مردان در اکثر کشورهای دنیاست. یکی از عمل های جراحی که از دوران باستان راجع به آن گزارش هایی در تاریخ طب ثبت شده است، ختنه می باشد. در کشور ما شایع ترین عمل جراحی در مردان و به طور کلی شایع ترین عمل جراحی در کشور می باشد. جا دارد که این عمل شایع به طور صحیح آموزش داده شود که هم نتیجه جراحی مطلوب و عوارض آن کم و قابل درمان باشد و هم افراد ختنه شده کیفیت زندگی مطلوب داشته باشند.

متأسفانه در دوران آموزش طب عمومی و هم آموزش دوره های تخصصی رشته های مختلف توجه جدی و مناسب به این عمل مرسوم و فراوان در داخل کشور نمی شود و آموزش های تنوری و عملی مناسب برای این عمل جراحی وجود ندارد. این طور تصور می شود که این عمل جراحی ساده است و حتی از آن بی خبر می شود که گروه های تقریباً آموزش دیده مثل تکنسین های اتاق عمل و افراد تجربی بهداشتی و درمانی در این کار مهم مداخله نمایند.

انجمن جراحان کودکان ایران با مشاهده عوارض زیاد ختنه در مراجعات روزانه به جراحان کودکان مصمم شد که کارگاه های آموزشی ختنه را برای پزشکان عمومی و رشته های تخصصی مختلف به طور سالانه برگزار نماید تا این عمل جراحی شایع کشور به طور صحیح برای افراد انجام گردد و از عوارض آن کاسته شود. این کارگاه ها چندین بار برگزار شد که گرداننده اصلی این کلاس ها با پیشنهاد انجمن و آقای دکتر صلاح الدین دلشاد بوده است. توجه به استقبال خوب همکاران در زمینه آموزش عملی و مباحث مطرح شده در این کارگاه ها، منجر شد که آقای دکتر صلاح الدین دلشاد زحمت تألیف و تدوین کتابی را متقبل شوند که هم از نظر نظری و هم از نظر عملی مباحث علمی را به صورت ساده و روان جهت آموزش عملی به پزشکان، در رشته های مختلف بیان نمایند. انجمن جراحان کودکان ایران ضمن ارج نهادن به این تصمیم علمی و مفید ایشان، استفاده از این کتاب مفید را به همه همکاران که در زمینه انجام عمل ختنه فعالیت دارند توصیه می نماید.

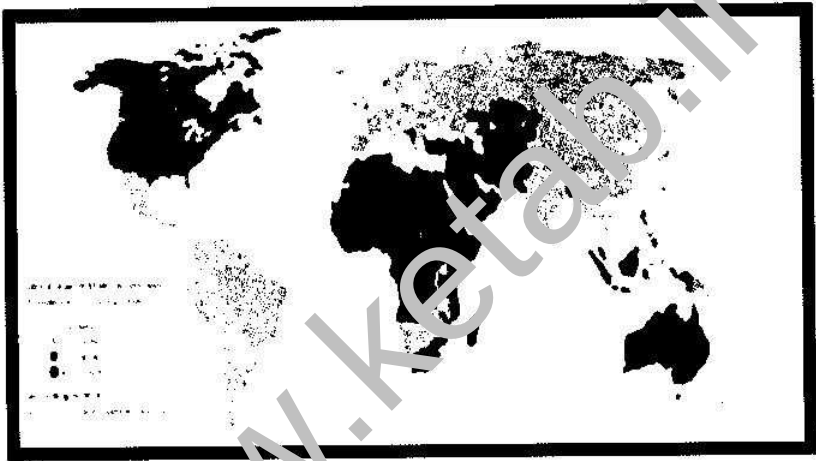
دکتر احمد خالق نژاد طبری

جراح و اورولوژیست کودکان

ورنيس انجمن جراحان کودکان ایران

دیباچه:

ختنه یکی از رایج‌ترین عمل‌های جراحی در سطح جهان بوده و در همه کشورها به خصوص مناطق مسلمان‌نشین و اقوام یهودی شیوع بیش‌تری دارد (۱، ۲) با یک نگاه اجمالی به نقشه جهان می‌توان مناطق وفور انجام ختنه را ملاحظه نمود (عکس ۱). در مناطقی که پر رنگ‌تر دیده می‌شود، شیوع ختنه بیش‌تر است (۲).

(عکس ۱)

پزشکان رشته‌های مختلفی با این عمل سر و کار دارند. در کشور ایران، جراحان اطفال و جراحان عمومی و اورولوژیست‌ها، متخصصین اطفال، متخصصین زنان و زایمان، پزشکان عمومی به انجام این عمل می‌پردازند. انجام ختنه توسط افراد تجربی، در سه دهه اخیر کاهش چشمگیری پیدا کرده‌است. در مناطق دور دست که به پزشکان دسترسی ندارند، مناطق فقیرنشین و همچنین در بین مهاجرین افغانی ختنه هنوز توسط افراد تجربی انجام می‌گیرد. از آنجایی که ختنه یک عمل جراحی به شمار آمده و همانند هر عمل دیگر، دارای عوارض خاص خود می‌باشد، ضرورت دارد هرکسی که اقدام به این عمل می‌نماید با عوارض و راه‌های پیشگیری و در صورت لزوم درمان عوارض آشنایی بیش‌تر داشته باشد. طبق گزارش یکی از محققین، عوارض ختنه توسط پزشکان ۲ تا ۱۰ درصد احصا شده‌است (۳).

در صورت توجه بیشتر، بسیاری از عوارض ختنه قابل پیشگیری می‌باشد. مشاهده عوارض گوناگون در این عمل رایج، مؤلف را بر آن داشت تا با ارائه روش‌های انجام ختنه، عوارض احتمالی و ارائه روش‌های پیشگیری، در کاهش این عوارض نقش کوچکی ایفا نماید. در این راستا با همکاری انجمن جراحان کودکان ایران و مرکز جراحی حضرت زینب (س) وابسته به مؤسسه محکم (مؤسسه حمایت از کودکان با ناهنجاری‌های مادرزادی)، همایش‌ها و کارگاه‌های متعدد ختنه با حضور اساتید جراحی اطفال برگزار گردید. امید است همکاران گرامی که عمل ختنه جزو کارهای آنان است با مطالعه این کتاب در کاهش بروز عوارض، ما را یاری فرمایند.

دکتر صلاح الدین دشاو

فوق تخصص جراحی کودکان و نوزادان

دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
تاریخچه ختنه	۱
جنین شناسی دستگاه تناسلی پسرانه	۳
آناتومی آلت (penis)	۴
مجرای ادرار (Urethra)	۵
شرایط های آلت	۵
ریدهای آلت	۶
اعصاب آلت	۶
شیوع ختنه	۶
اندیکاسیون های پزشکی	۷
مهم ترین اندیکاسیون های پزشکی ختنه	۷
زمان ختنه	۹
روش های انجام ختنه و آمادگی های قبل از عمل	۱۰
انتخاب روش	۱۴
تزریق ماده ی بی حس کننده	۱۴
مهم ترین عوارض تزریق لیدوکائین	۱۶
روش های ختنه	۱۷
الف) روش های جراحی	۱۷
۱) روش جراحی با کلمپ	۱۷
۲) روش جراحی بدون کلمپ	۲۰
آزادسازی کوردی پوستی	۲۱
کلمپ Gomco (Yellen Clamp)	۲۲
کلمپ Mogen	۲۲

- ۲۳..... (ب) ختنه با استفاده از حلقه plastibell
- ۲۶..... موارد مورد توجه هنگام گذاشتن حلقه
- ۲۶..... توصیه‌های بعد از عمل ختنه با حلقه
- ۲۷..... ویژگی‌های ختنه با حلقه
- ۲۷..... عوارض ختنه، راه‌های پیشگیری و درمان
- ۲۷..... الف) عوارض زودرس ختنه
- ۳۰..... ۱- خونریزی
- ۳۳..... ۲- نکروز گلاس و تنه
- ۳۴..... ۳- آسیب دیدگی گلاس
- ۳۵..... ۴- تورم و ایدم
- ۳۵..... ۵- عفونت محل ختنه
- ۳۵..... ۶- احتباس حاد ادراری (acute urine retention)
- ۳۶..... ۷- برداشت مقدار زیادی از پوست آلت
- ۳۶..... ۸- ختنه ناقص با باندستر مقدار کمی از پوست پره پوس
- ۳۷..... ۹- خفگی یا اختناق (strangulation) حاد
- ۳۷..... ۱۰- فاشییت نکروزان (necrotizing fascitis)
- ۳۸..... (ب) عوارض دیررس ختنه
- ۳۸..... ۱- تنگی دهانه مجرای ادرار (urethral stenosis)
- ۳۹..... ۲- فیستول مجرای آلت (fistula)
- ۴۰..... ۳- اختناق و خفگی آلت (strangulation)
- ۴۱..... ۴- آلت مخفی (concealed penis)
- ۴۲..... ۵- پل‌های پوستی (skin bridges)
- ۴۳..... ۶- کیست انکلوژیون (inclusion cyst)
- ۴۴..... منابع